

Goralská kultúra mieri do UNESCO

Úvodník starostu

Vážení spoluobčania a priatelia našej obce, prihovám sa vám v ďalšom čísle Hlasu Novote a na úvod vás chcem všetkých srdečne pozdraviť. Zároveň vám ďakujem za zodpovedný prístup, vďaka ktorému sa nám darí zvládať súčasnú krízu spojenú s ochorením Covid-19.

Rád by som začal pozitívnejšou témou, no realita posledných týždňov výrazne zasiahla do života každého z nás. Stali sa udalosti, ktoré sme si možno ani nikdy nevedeli predstaviť.

Nejde len o nosenie rúšok na verejnosti, ktoré doteraz bolo typické skôr pre Áziu, ale aj obmedzenie pohybu, zákaz chodiť do práce, stretávať sa s blízkymi, sviatky bez návštevy kostola alebo zatvorené školy. Žijeme historickú dobu, ktorá bude mať dlhodobý dopad na budúcnosť nielen našej krajiny, ale i celého moderného sveta. Prežívame časy globálnej pandémie, ktorá ukazuje, že náš každodenný spôsob života a s ním spojené povinnosti a radosti, stoja na veľmi krehkých základoch. Všetko sa dokáže zrazu zo dňa na deň zmeniť.

Čo sme sa ale naučili je, že sa všetci dokážeme zomknúť za spoločnú vec, vieme bez nároku na odmenu pomáhať iným a napriek všetkým prekážkam - sme stále spoločenstvo, nie jednotlivci, ktorí sú tu sami za seba.

Pokračovanie na s. 2

Úvodník starostu

Pokračovanie zo s. 1

Napriek mnohokrát oprávnenej kritike pomerov u nás zisťujeme, že v mnohom zvládame veci lepšie ako krajiny, o ktorých sme si vždy mysleli, že sú naše nedosiahnuteľné vzory. To nás všetkých oprávňuje k tomu, aby sme sa na veci pozerali pozitívne a máme právo byť na seba hrdí.

Všetky vyššie uvedené skutočnosti samozrejme významne zasiahli do života našej obce. Minulý rok sme mali kalamitu cez zimu a tento rok je mimoriadny stav na jar. S veľkou nadsázkou, no natíska sa otázka, čo nás čaká budúci rok?

Napriek tomu zažíva obec rozvoj v oblasti výstavby rodinných domov. To nás teší, no znamená to aj obrovský tlak na infraštruktúru, ktorá je v mnohom nepostačujúca, a je potrebné jej významné rozšírenie. Obecné zastupiteľstvo v tomto smere prijalo dve dôležité rozhodnutia - vytvorenie nového územného plánu a odsúhlasenie začiatku

drobných pozemkových úprav, ktoré sa po zrušení krízových opatrení rozbehnú (o konkrétnych termínoch a lokalitách vás budeme včas informovať). Náš kataster je komplikovaný a obec rozsiahla, iba miestne komunikácie tvoria viac ako 36 kilometrov. Už teraz viem povedať, že to bude téma, ktorou budeme žiť, a z hľadiska rozvoja pôjde o veľmi významný skok dopredu.

Dlhodobým problémom u nás zostáva budovanie sietí - voda, elektrina a cesty. Obec rokuje so všetkými relevantnými partnermi, snažíme sa hľadať riešenia. Začali sme s rozširovaním miestnych komunikácií. Radi by sme do budúcnosti vytvorili určité poradie, na základe ktorého by sa riešili konkrétne komunikácie podľa urgencyie s ohľadom na plánovanú výstavbu rodinných domov a majetkové vypořádanie. Obec realizuje aj prestavbu sociálnych zariadení v budove obecného úradu, rieši tiež vytvorenie kancelárie prvé-

ho kontaktu pre verejnosť. Je to dozvuk po minuloročných prácach, ktoré jasne ukázali, že bude potrebná výmena rozvodov v celej budove - mnohé boli ešte zo 60. rokov minulého storočia. Sľubujeme si od toho skvalitnenie služieb úradu i zvýšenie komfortu pre všetkých, ktorí k nám prídu v pracovnej alebo sviatočnej veci - svadba či iná spoločenská udalosť.

V spolupráci s rímskokatolíckou cirkvou a na podnet poslancov by sme tento rok radi realizovali projekt detského ihriska v časti Podešťanská a revitalizáciu futbalového ihriska, kde TJ Novot' už vynovila priestory tribúny. Otázkou zostáva, či budeme tento rok usporadúvať verejné akcie, konkrétne Novot'skú hrudku. To samozrejme ovplyvnia nariadenia vlády, ktoré musíme rešpektovať.

Na záver mi dovoľte pripomenúť, že začiatok roka ovplyvnila nečakaná a predčasná strata našich blízkych príbuzných a priateľov, ktorí odišli do večnosti - česť ich pamiatke.

Chcem tiež osobitne poďakovať

naším zdravotníkom, vedeniu Agrovex Novot' za poskytnutie karanténnych priestorov, pánovi farárovi za vysluhovanie svätých omší online, zamestnancom obce, dobrovoľným hasičom, poslancom a všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli a pomáhajú pri zvládaní koronakrízy.

V každodennom zhone často nemáme čas byť s rodinnou a hovoríme si, „keby som bol doma, urobil by som...“. Teraz sme čas všetci dostali a verím, že sme ho dobre využili, tým nemyslím iba stavbu dlho odkladaného altánku. Verím, že udalosti posledných týždňov nás posilnili a pripomenuli nám, čo je v živote podstatné, a ťažkosti postupne prekonáme.

Máj je symbolom jari a obnovy života, preto v tomto čase postupného návratu do „normálu“ zostávam optimista.

Osobitne pozdravujem našich žiakov a pevne verím, že aj spôsobom, ktorým teraz nadobúdajú nové vedomosti, ich dokážu ďalej využívať vo svojom živote.

Radoslav Kozák

Obec investuje do chodníkov pre väčšiu bezpečnosť chodcov

Od obecného úradu k materskej škole už vedie chodník dlhý zhruba 1,2 kilometra. Ľudia sa už teda môžu v tomto frekventovanom úseku dediny bezpečne pohybovať. Samospráva investovala do výstavby a vydláždenia chodníka 120-tisíc eur. Pri škole ešte pribudne

priechod pre chodcov. Väčšiu bezpečnosť zabezpečujú Novot'fanom aj dva novovybudované premostenia pre peších v centre obce.

Tento rok bude vedenie samosprávy pokračovať v rovnakých prácach v opačnom smere, od obecného úradu po most a

za ním ďalej na druhej strane cesty. Jej zámerom je chodníkom prepojiť materskú školu s cintorínom, odtiaľ potom doviest' chodník až na koniec dediny.

„Snom je v budúcnosti spojiť chodníkom Novot' so Zákamenným, keďže aj Zákamenné

plánuje pokračovať s výstavbou chodníka smerom na Novot',“ hovorí prednosta Michal Godiš. „Pod Kurčinkou, teda v lokalite medzi oboma obcami, plánujeme nainštalovať solárne svietidlá pre časté kolízie so zverou. Ak sa osvedčia, budú sa inštalovať aj na iných miestach v obci.“

Obecný úrad mení tvár

Samospráva modernizuje priestory obecného úradu. Po vybudovaní prístavby kultúrnej sály bolo podmienkou kolaudácie do- budovanie prístupovej rampy pre imobilných.

Staré toalety tiež nespĺňali podmienky dnešnej doby, tak sa spustila ich rekonštrukcia. Priestorovo sa zväčšili, zmodernizovali, dobudovali sa toalety pre imobilných, v dámskej časti pribudol prebaľovací pult. Renovácia neobišla ani vstupnú sieň úradu.

V čase renovácie sme sa nevyhli príchodu pandémie COVID19 a tak aj obecný úrad bol nútený upraviť otváracie hodiny pre ve-

rejnosc a zaviesť bezpečnostné opatrenia. To nám dalo priestor na rekonštrukciu toaliet a chodby aj na hornom poschodí. Pri plnej prevádzke by to nebolo možné.

Vytvorili sme kanceláriu prvého kontaktu pre verejnosť, ktorá vznikla z bývalej časti kina, neskôr archívu.

Ak všetko pôjde podľa plánu, na ďalší rok by sa mali zrenovovať aj ostatné kancelárie a kanceláriu starostu.

Investícia by mala stáť približne stotisíc eur. Časť nákladov pokryje finančná pomoc zo združenia obcí MAS, miestnej akčnej skupiny, ktorej členom je aj Novot.

Renovácia krížov

Obec každý rok zrenovuje jeden z kamenných krížov, ktoré sa nachádzajú v katastri Novote.

Vlani prešli obnovou dva kríže, na starom cintoríne pri kostole a na novovybudovanej grúňovej ceste/cyklochodník. Pod renováciu sa podpísal uznávaný reštaurátor Juraj Brišák zo Zákamenného.

Novotania už využívajú časť cyklotrasy

Už vlani vznikla na hrebeni nad dedinou časť cyklochodníka. Samospráva plánuje v jeho výstavbe pokračovať. Cyklochodník bude viesť po starej kupeckej ceste a s celkovou dĺžkou okolo štyroch kilometrov bude spájať cintorín s hájenkou. Povrch je vhodný pre horské a trekové bicykle.

Na vybudovanom úseku od vysielača po hájenku už teraz vidieť rodiny s deťmi na prechádzkach, bežcov alebo cyklistov. Cez zimu trasu využívajú nielen naši bežkári, ale aj tí poľskí, ktorí zjazdujú trasu z Krawcovho vierchu až po vyhliadkovú vežu a naspäť.

„Postupne chodník prepojíme spolu s bočnými cestami, ktoré

budú pripravené pre budúcu výstavbu, a tým zokruhuje celú obec,“ povedal prednosta obecného úradu Michal Godiš.

Altánky aj na Podkopcí

Zo spolupráce Novote s Poľskou gminou Rajcza vzišiel projekt, ktorého výsledkom je suma 30-tisíc eur. Obec za finančný príspevok vybuduje oddychovú zónu s dvoma altánkami na kon-

ci dediny v lokalite Podkopec. Oba altánky budú stáť v blízkosti protipožiarnej nádrže, ktorú všetci poznajú ako Sedlo. Oddychová zóna by mala obyvateľom slúžiť už v jeseni.

Info tabule

Vlani v jeseni pribudli pri vyhliadkovej veži nad dedinou informačné tabule a smerovník, ktoré boli súčasťou projektu oddychovej zóny a altánku.

Bohom povolaný k posvätnéj službe kňazstva

Anton Durčák z Novote

V Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule sa dňa 16. júna 2019 konala kňazská vysviacka ôsmich kandidátov z Liptova, Oravy a zo Spiša, ktorí sú veľkým darom a prejavom hojného Božieho požehnanja. Takto sme si to mohli všetci prečítať v novinách aj na sociálnych sieťach. Ale jedno meno v nás, Novoťanoch, zarezonovalo: novokňaz Anton Durčák. Tak sme sa konečne dočkali, pomyslelo si určite veľa ľudí z nás, konečne máme v našej obci po dlhej dobe kňaza!

Náš rodák prijal tento vznešený dar vkladáním rúk a konsekračnou modlitbou spišského biskupa Štefana Sečku a po skončení liturgickej slávnosti prijal náš rodák Anton na biskupskom úrade dekrét, ktorým bol poverený službou vo farnosti Spišská Nová Ves. Naša redakcia navštívila Antonových najbližších - otca Antona, mamu Máriu a starú mamku Justínu z Novote, ktorí sa s nami podelili o svoje zážitky.

Kedy ste si uvedomili, že vášho Antona Pán Boh povolal na túto duchovnú cestu? V ktorom období sa u neho zrodila myšlienka, že jeho život má uberať týmto smerom?

Stará mamka Justína: Tóno od malička utekal do kostola bez toho, aby mu niekto povedal, rád miništroval. Keď sme sa doma modlili ruženec, vždy sa chcel predmodlievať. Modlila som sa keď chodil na miništrovanie, aby si ho Pán Boh bližšie pritiahol k sebe. Nevedela som, že si dal prihlášku na teológiu. Dozvedela som sa to až po Tónových skúškach. Povedali mi, aby som si sadla, a keď mi to prezradili, nevedela som povedať ani slovo.

Mama Mária: Tóno chodil po dome taký nespokojný, nesvoj. Pýtal sa ma, kde som bola pokrstená, aj na rodné priezvisko babky potreboval krstný list. Nemali sme tušenie, že si dal prihlášku na teológiu. Keď bol stredoškólak, rád chodieval na kresťanské stretnu-

tia Oáza, potom ERKO, bavila ho práca s mladými a s deťmi. Keď ho potom prijali na vysokú školu, spolu s manželom, deťmi a celou rodinou sme ho v tom podporovali, bolo to jeho rozhodnutie. Kto o tom, čo sa chystá, vedel skôr? Jeho sestra asi o tomto všetkom vedela, ale neprezradili na seba nič, oni si spolu veľmi dobre rozumejú (smiech). Kedysi dávno som si v kostole pri vyloženej sviatosti pomyslela - mám štyroch synov, možno Bože, keby jeden bol kňazom. A stalo sa.

Otec Anton: Nikdy sa nám o tom nezmienil, nepovedal nám o tom, čo má v úmysle urobiť. Po maturitách si dal prihlášky na vysoké školy - na informatiku. Prihlášku na Spiš posielal neskoro, po maturite. Prišla mu pozvánka na ústne skúšky, niektorí študenti prešli, iní nie. Antonovi sa to podarilo. Mohol prestať so štúdiom predtým, ako sa stane diakonom, Tóno však pochybnosti o svojom poslaní nemal. Bol to dobrý študent, nemal problémy s učením. Má od Boha dar reči a vie vystupovať pred ľuďmi. Niekedy hovoril: „Bolo mi ľúto, že niektorí spolužiaci sa museli aj veľa učiť a nezvládali to, a ja som s Božou pomocou zvládol všetko tak ľahšie.“

Aké boli vaše pocity z kňazskej vysviacky syna v Spišskej Kapitule, ako ste prežívali svätenie jeho prvej svätej omše v našej farnosti?

Stará mamka Justína: Bolo to veľmi dojímavé, ako sa zomkla celá dedina, všetko bol pripravené. Ľudia z iných obcí sa divili, aké to bolo krásne. Počas vysviacky som prosila Ducha Svätého, aby mu pomohol, keď si ho už povolal.

Otec Anton: Veľká vďaka patrí okrem iných aj Jozefovi a Kataríne Kovalčíkovým, ktorí nám veľmi pomohli, veľa vecí by nám ani nenapadlo, oni sami navrhli, čo by bolo dobré, čo by sme ešte mohli skúsiť. Ďakujeme všetkým, ktorí pripravili takú dôstojnú oslavu, a chceli pomáhať, bolo ich naozaj

veľmi veľa. Pocity, ktoré som mal, boli zmiešané, mal som strach o svoje dieťa, zároveň som sa tešil, akým darom nás Pán Boh obdaroval. Máme v rodine kňaza, nášho syna. Je to veľmi zodpovedná úloha.

Mama Mária: V mojej pamäti zostáva spomienka na nedeľu doobedie, keď mal Tóno prímichnú svätú omšu v rodnej obci. Plakali sme, aj Anton sa rozplakal predtým, ako sa obliekal do svojho rúcha, ale povedal mi: „Mama, neopováž sa plakať, lebo to nezvládnem ani ja.“ Snažila som sa premáhať, ale moc mi to nešlo. Viem, že je to ťažké, keď rodičia vyprevádzajú svoje dieťa za nevestu či zaťa, vedia však, že syn, alebo dcéra ostávajú pri nich. Anton má už svoje povinnosti inde, ale táto doba je iná, môžeme komunikovať cez mobil a sociálne siete. Každý rodič sa o svoje die-

ťa bojí, kamkoľvek už jeho kroky povedú.

Antonove poslanie je teraz slúžiť. Je to krásne, ale veľmi ťažké a zodpovedné poslanie. Čo by ste mu chceli popriať, povedať, alebo možno ho o niečo poprosiť?

Stará mamka Justína: V prvom rade Tónovi vyprosujem silu Ducha Svätého, je to veľká zodpovednosť, na ktorú sa podujal. Prosim Tóna o to, aby bol vždy k starým ľuďom milý. Aby sa nikdy nenahneval a bol láskavý. Ako kňaza ho chcem poprosiť, aby pamätal na babku a dedka po smrti.

Mama Mária: Prosim ho, aby nikdy nezabudol na prvý deň vysviacky, na prímichnú svätú omšu, na to, aká je to ťažká cesta a zodpovedná úloha. V živote kňaza sa bude stretávať s rôznymi ťažkosťami a bude podstupovať rôzne skúšky aj problémy. To všetko

bude zvládať len s Božou pomocou a ochranou Panny Márie. Prajem mu, aby bol vždy veselý a trpezlivý, aby vedel k Bohu priťahovať najmä mladých.

Otec Anton: Prajem mu, aby dary, ktoré mu dal Boh, ďalej rozširoval. Aby bol povzbudením pre ľudí. Nech sa nebojí povzbudiť aj mladých ľudí, aby sa vedeli zdôveriť Bohu so svojimi myšlienkami.

V našich zvedavých otázkach sme pokračovali, a tak naša redakcia navštívila manželov Jožka a Katarínu Kovalčíkových, ktorí sa s mnohými ďalšími iniciátormi podieľali na príprave tejto slávnosti. Stretnutie prijala a ochotne odpovedala na naše otázky aj Antonova učiteľka náboženstva Marta Kocúrová zo základnej školy.

Mesiac jún je na Slovensku obdobím kňazských vysviacok. Ako prebiehala príprava na túto slávnosť, ktorá sa konala v našej obci po dvadsiatich rokoch?

Jozef Kovalčík: Viete, my sme neboli organizátori tejto mimoriadnej slávnosti, boli sme len nejakým tým spojením medzi Antonovou rodinou a ostatnými zapojenými. A tých bolo naozaj neúrekom. Pre túto vec sa spojilo neuveriteľné množstvo našich veriacich, či už obecného úradu v Novoti, organizácií, ktoré v našej obci fungujú, celých rodín a jednotlivcov. Nespomeniem ich menovite, lebo by som určite na niekoho zabudol. Bolo ich naozaj veľké množstvo a všetci chceli pomôcť, podieľať sa na príprave dôstojnej oslavy tejto veľkej udalosti. Všetci ľudia si uvedomovali mimoriadnosť tejto udalosti. Chcel by som ešte pripomenúť trojdnie, ktoré sa začalo v piatok modlitbou a vystavením Sviatosti oltárnej v našom chráme. Pokračovalo pôstom v sobotu vysluhovaním Sviatosti kňazstva na Spiši a v nedeľu svätou omšou v Novoti. Toto bola tá duchovná príprava na slávnosť prímicej sv. omše. Bez Božej pomoci by sme to nezvládli.

Katarína Kovalčíková: Je to naozaj tak, ako povedal manžel. Slávnosť organizovala rodina Durčákovcov a my ostatní sme sa zapájali do vecí, ktoré bolo

treba zariadiť a urobiť. Anton mal vlastnú predstavu, ako by to malo vyzeráť, ktoré veci tam určite majú byť, aká zástava - tá naša, goralská, ho bude s našimi veriacimi sprevádzať v sobotu na Spiš. Takisto mal predstavu o výzdobe, nechcel, aby sa vyrúbala aleja stromov kvôli jednej - dvom hodinám osláv, aby výzdoba bola vkusná, no nie prepychová, aby bolo pohostenie pred kostolom a obecným úradom pre všetkých veriacich z našej obce aj iných farností. Pri kostole tiež stála taxi služba, ktorá odvážala starých a chorých duchovných otcov aj hostujúcich kňazov či miništran-

tov do rodného domu Antona. Ak by som to mohla prirovnať, prirovnala by som to k svadbe. Tam treba zariadiť tiež všetko: termín, priestory, kuchárov, výzdobu - to všetci vedia, preto to aj všetko išlo veľmi dobre. S Božou pomocou prebiehalo všetko, ako malo, a viedlo to k spokojnosti.

Marta Kocúrová: My sme spolu s deťmi v našej škole začali prípravu na vysviacku nielen v júni. S deťmi sme sa modlili za duchovné

povolania a za povolanie Antona od posledného týždňa v pôstnom období. Týždeň pred vysviackou sme pridali k modlitbám pôst, v piatok sme sa zúčastnili adorácie v kostole. Nie je vždy ľahké pre deti zrieknuť sa sladkostí alebo sociálnych sietí, mobilu. Deti si však uvedomovali, že je to pre Antona veľmi potrebné, aj keď to bude trochu náročnejšie. Táto duchovná pomoc však neskončila Antonovou vysviackou, pamätáme naňho ďalej.

Aký je váš najkrajší zážitok, ktorý by ste chceli zdieľať s našimi čitateľmi, ktorý okamih ostane

kňazského rúcha obliekol. Išlo sa z domu, prvé ho sprevádzali zástavy a ľudia z domov a ulíc sa dojatí so slzami v očiach k sprievodu, sprevádzaného hudbou, spevom a modlitbou pripájali celou cestou až do kostola. Bol to veľmi silný zážitok, plakali aj 60-roční chlapi.

Katarína Kovalčíková: Medzi nezabudnuteľnými okamihmi pre mňa patrila sobota večer. Celá farnosť dýchala niečím výnimočným a očakávaním. Tiež nezabudnem na slová pána farára Satinu na začiatku svätej omše: „Tóno, vidíš všetko toto?“

Marta Kocúrová: V mojej pamäti ostanú dva silné momenty. Prvý pri vysviacke novokňaza Antona, keď sa Anton rozhodol, že sa zriekne svojej vlastnej rodiny a získa oveľa väčšiu, novú rodinu. Keď niečo Bohu dáme, stonásobne nám to vráti. Druhý silný moment bol pri prímicej obede v kultúrnom dome. Vtedy som sa dozvedela, že môj ďalší žiak Jakub Bartoš už svoj boj na tomto svete dobojoval, a v tom momente sa už teší v nebi. Anton sa tešil a oslavoval tu na zemi, ale čaká ho ešte veľký boj, ktorý si vyžiada veľa modlitieb, pôstu a síl, aby na konci svojho života prišiel do svojej nebeskej vlasti.

Čo by ste popriali nášmu rodákovi novokňazovi Antonovi?

Jozef a Katarína Kovalčíkovi: Aby bol verný tomu, k čomu sa odhodlal v každej situácii. Verný svojmu povolaniu. Prajeme mu každodennú svätosť, ktorá sa dá žiť aj v tomto pojašenom svete.

Marta Kocúrová: Chcela by som mu popriať, aby bol verným Kristovým kňazom. Aby vždy, keď bude konať, pýtal sa Boha - chceš to ty Bože alebo ja? Prajem mu, nech ľudí vedie k Bohu a nie k sebe, lebo svätý kňaz je veľkým požehnaním pre ľudí. Je to moja prosba aj pranie.

najdlhšie vo vašich spomienkach?

Jozef Kovalčík: Vrchol všetkého bol v nedeľnej svätej omši, ktorú vysluhoval novokňaz Anton. Veľkým emočným zážitkom bolo vyprevádzanie Antona z rodičovského domu na Šoltýstve a požehnanie Antona od jeho rodičov (chvíľku ticho, slzy). Anton si už ako vysvätený kňaz posvätil svoje predmety - rúcho, kalich a paténu, pán farár Satina ho potom do

Redakcia novín Hlas Novote ďakuje našim respondentom za ochotu a čas, ktorý nám počas rozhovorov venovali. Odpovede sú zverejnené so súhlasom účastníkov. Otázky za redakciu položila Ludmila Makúchová.

Góralu vracaj do hal!

„My, hrdí Gorali, budeme si vždy vážiť dedičstvo našich otcov a matiek a zaväzujeme sa ich tradície zachovávať a rozvíjať.“

Dňa 14. septembra 2019 sa pod záštitou primátora mesta Vysoké Tatry Jána Mokoša konal už 4. ročník úspešného podujatia GORAL NA GORY v Starom Smokovci. Obec Novof sa tohto podujatia po prvýkrát zúčastnila. Pozvaní boli gorali zo všetkých regiónov Slovenska, Českej republiky, Poľska, Ukrajiny a Rumunska. Snahou podujatia je aspoň raz v roku spojiť všetky goralské regióny zo Slovenska i zahraničia na jednom mieste. Podujatie začínalo ako obvykle v kostole svätou omšou, odkiaľ sa konal symbolický výstup Gorarov na Hrebienok. Tento výstup má pripomínať histo-

rické putovanie gorarov počas valašskej kolonizácie z ich pravlasti na rumunsko-ukrajinských hraniciach cez Karpatský oblúk a postupné osídľovanie horských a podhorských častí slovensko-poľského pohraničia. Priaznivci goralskej kultúry, tradícií, ale aj návštevníci Vysokých Tatier si prišli na svoje v areáli hotela Hrebienok, kde ich čakali kultúrne vystúpenia každej zúčastnenej goralskej obce a ich prezentácie ľudových jedál. Zaujímavosťou o tradičné remeslá mohli nahliadnuť do tajov remesla tkáčskeho, rezbárskeho, drotárskeho či košíkárskeho. Podujatie bolo nakoniec zakončené spoločným vystúpením účinkujúcich a ich zborovým zaspievaním goralskej hymny, ktorá sa niesla celým Starým Smokovcom.

Spolupráca medzi obcou a STU

Vedenie samosprávy podpísalo spoluprácu so Slovenskou technickou univerzitou (STU) v Bratislave. Študenti pod dozorom svojich profesorov navrhnu projekt rekonštrukcie zdravotného strediska a základnej školy. „V zdravotnom stredisku chýba bezbariérový prístup, priestory sú malé,“ povedal prednosta Michal Godiš. „Základnú školu chceme zväčšiť o sedem až desať tried, keďže ročný prírastok detí v obci sa postupne zvyšuje.“

Slovenská technická univerzita dodá obci v dohodnutom termíne svoje návrhy a riešenia. Ten, ktorý sa bude vedeniu samosprávy pozdávať najviac, dostane reálnu podobu. Financovanie sa bude riešiť cez podporné programy a dotácie pre výstavbu. Termín začatia výstavby ešte nebol upresnený. Ide o veľké projekty, ktoré treba dôkladne pripraviť a prekonzultovať požiadavky a riešenia výstavby.

Goralská kultúra v UNESCO

Dňa 16. februára sa v Oravskej Polhore uskutočnilo stretnutie zástupcov niektorých goralských obcí. Dôvodom bol vznik iniciatívy zápisu goralského kultúrneho prvku s názvom Goralská kultúra do Reprezentatívneho zo-

znamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Z tohto zoznamu sa prvok Goralská kultúra môže posunúť do Reprezentatívneho kultúrneho zoznamu ľudstva - UNESCO. Zápis sa zrealizuje pod záštitou občianskeho združenia Vjecná.

Stretnutie s našimi seniormi

Zdá sa, že hoci si už pamäť občas nespomína na všetky detaily zo života, srdce si pamätá všetko...

Aj 16. októbra 2019 sme pre seniorov pripravili stretnutie v sále kultúrneho domu. Pozvaní boli všetci nad 70 rokov a nebolo ich málo. Obec rozposlala asi 208 pozvánok. Mnohí z pozvaných dôchodcov pozvanie prijali a stretli sa s priateľmi, pohovárali

sa, zabavili a na chvíľu zabudli na svoje starosti, trápenia a choroby. Stretnutie otvoril starosta Radoslav Kozák ďakovným príhovorom, o príjemnú atmosféru sa postarala hudobná skupina Valery Band.

Duchovný otec Štefan na záver povzbudil všetkých milým slovom a pozval ich na svätú omšu pre dôchodcov, ktorá sa konala hneď po stretnutí.

Naši rodáci - Daniel Dibdiak

Daniel Dibdiak (1921-1944) – parašutista, zástupca veliteľa partizánskej skupiny Miroslav Tyrš, zahynul 27. októbra 1944 pri Pelhřimově

Novočan s veľkým N má zhotovenú pamätnú tabuľu v areáli Základnej školy v Novoti. Dňa 27. októbra 2019 sme si pripomenuli 75. výročie, ako Daniel Dibdiak tragicky zahynul počas 2. svetovej vojny. Naš rodák pochádzal z piatich detí. V súčasnosti v našej obci žijú potomkovia jeho súrodencov - Johany Balcierakovej, Rafaela Dibdiaka a Jarolíma Dibdiaka.

Daniel Dibdiak počas vojny narukoval aj napriek tomu, že ako syn richtára mal výnimku, no odmietol ju. Absolvoval špeciálny výcvik v Rusku a stal sa členom špeciálneho partizánskeho oddielu Dr. Miroslava Tyrša. Jeho úlohou bolo rozvinúť partizánsky odboj na území Protektorátu Čiech a Moravy. Dňa 25. októbra 1944 priletelo 15 členov tohto oddielu na územie okresu Pelhřimov. Po zoskoku parašutistov boli partizáni udaní gestapu. Gestapo začalo hľadať členov špeciálneho partizánskeho oddielu. Po dvoch dňoch hľada-

nia počas prestrelky s nemeckým gestapom zahynuli traja členovia oddielu, medzi ktorými bol aj Daniel Dibdiak. Obete tohto útoku majú postavený pomník v Dobroměřiciach v Čechách. Venujme mu tichú spomienku. Umiestnenie: Dobroměřice, pri ceste 200 m východne od osady Dobroměřice, 2 km južne od obce Buřenice
Nápis na pomníku: V Těchto místech padli 27. 10. 1944 hrdinskou smrtí slovenští parašutisté - partyzáni
Daniel Dibdiak *30.1.1921
Viktor Růttkay *13.5.1921

Odpad náš každodenný!

Čierne skládky nie sú problémom len našej obce. Pri prechádzkach novotskými chotármi často nachádzame vyhodенý stavebný odpad, fľaše, plasty, nepotrebné veci z domácností, ale aj zvyšky častí zvierat, hlavne po domácich zabijačkách. Obec vynakladá ročne nemalé finančné prostriedky na likvidovanie takýchto skládok, avšak stále pribúdajú nové. Riešime len dôsledok a nie príčinu.

Každá domácnosť má smetný kôš na komunálny odpad vyvázaný v dvojtýždenných intervaloch. Každý mesiac sa v celej obci vyzbiera hromada vriec plných plastu. A stále to nestačí.

Stále sa nájde niekto, kto si dá tú námahu a odpad vyvezie do lesa, však tam ho nikto nenájde a ak

áno, tak ho obec zlikviduje. Vďaka stačí len odfoťiť a poslať na úrad, on sa už postará. A áno, postará. Nič iné nám neostáva, ak tu chceme mať čisto. Nestačí organizovať spoločné akcie na zbieranie odpadkov v lesoch raz do roka. Niekedy by pomohlo pri prechádzke zobrať si so sebou to plastové vreca a ak náhodou natrafím na nejakú tú plastovú fľašu alebo obal z horaliek, zoberiem to domov do koša.

Zberný dvor u nás prevádzkujeme už nejaký ten čas. Od pondelka do piatku, od 7:00 do 15:00 je otvorený pre občanov. To niektorým nestačí, keď si dajú tu námahu vylôžiť odpad rovno pred bránu a to aj v neskorých nočných hodinách. Veď ráno to zamestnanci prevádz-

ky potriedia a spracú. A to sa opakuje takmer každý deň. Najhoršie je to cez víkend, keď v nedeľu idú ľudia do kostola a vidia kopy veľkoobjemového odpadu pred bránami zberného dvora, ktorý sa tam „zjavil“ zo soboty na nedeľu. Odkiaľ sa všetok ten odpad berie? To máme až tak pôjdy natlačené nepotrebnými vecami? Pomohlo by prípadné otvorenie zberného dvora aj v sobotu, aby skončili tie „nočné upratovačky“? Nemyslím si.

Snažíme sa separovať odpad. Niekedy sa asi pozabudneme a „nešťastnou“ náhodou do vreca pribalíme aj nejaké zvyšky jedál, textil, sklo, plastové fľaše s nedopitým obsahom, prípadne nejakú tú uhynutú milovanú sliepku.

Separácia odpadu spočíva v triedení komunálneho odpadu a vyčlenenia nepotrebného materiálu na jeho opätovné použitie. A s tým musíme začať už v našich domácnostiach. Len pre informáciu, za rok 2019 sme vyviezli cca 580 ton komunálneho a veľkoobjemového odpadu. To je 157 kg na každé malé dieťa, dospelého človeka alebo seniora.

Prosím vás správajte sa zodpovedne k prírode. Je to na každom z nás aký postoj zaujmeme. Či chceme, aby dedina, v ktorej žijeme, bola bez odpadkov v riekach a lesoch, alebo radšej pôjdeme na dovolenku niekam, kde je panensky krásna a čistá príroda, aby sme si cvakli selfie a pochválili sa fotkou na instagrame.

Športové spravodajstvo

Športová činnosť obci Novot' za sezónu 2019/2020 bola realizovaná prostredníctvom oddielov, ktoré pôsobia v rámci TJ Novot' – futbalový, volejbalový, stolnotenisový a hokejový.

Futbalový oddiel

Najpočetnejšie zastúpený je futbalový oddiel, kde máme zastúpenie vo všetkých regionálnych súťažiach pod záštitou Oravského futbalového zväzu.

Cieľom prípravky, mladších žiakov a starších žiakov bolo pred začiatkom súťažného ročníka 2019/2020 postúpiť zo svojich skupín do skupín bojujúcich o víťazstvo týchto vekových kategórií na konci súťažného ročníka. Môžem konštatovať, že tento cieľ starší žiaci splnili, mladší a prípravka to mali vynikajúco rozohrané, preto je škoda, že sa jarná časť zrušila a súťažný ročník bol anulovaný.

V kategórii dorast bolo cieľom tohto súťažného roku zapracovať čo najviac mladých chlapcov, ktorí prešli z kategórie starších žiakov. Problémom v tejto kategórii je tréningový proces, nízka účasť na tréningoch, nakoľko chlapci študujú aj mimo okres a nie všetci prístupujú k tomu zodpovedne.

Cieľom mužov bolo bojovať v prvej polovici 14-člennej súťaže. Muži skončili po jesennej časti na peknom 8. mieste, pričom na 5. miesto strácali iba jeden bod.

Ak treba niečo naozaj vyzdvihnúť, tak je to fakt, že vo všetkých kategóriách sme boli najmenej trestaným družstvom v rámci Oravského futbalového zväzu. Taktiež po inšpekciách OFZ bolo konštatované, že kultúra prostredia, správanie divákov a funkcionárov počas zápasov bolo jedno z najlepších. Bolo fajn počuť od rozhodcov poďakovanie po zápasoch a na rôznych seminároch o veľmi príjemnom a pokojnom prostredí.

Vzhľadom k šíriacej sa pandémie, vydaným nariadeniam vlády SR a následným prijatým opatreniam Slovenského futbalového zväzu, výkonný výbor OFZ rozhodol, že ruší MFZ v riadení OFZ, ktoré sa mali odohrať v jarnej časti súťažného ročníka 2019/2020 vo všetkých vekových kategóriách, jesenné výsledky sa anulovali.

Tabuľky po jesennej časti

Tabuľka VI.liga DOUBLE STAR BET (muži)

1	TJ Sokol Zubrohlava	13	11	2	0	39:3	35	14	17
2	OŠK Istebné	13	9	2	2	42:19	29	13	11
3	TJ Sokol Liesek	13	8	2	3	31:23	26	12	5
4	OŠK Pribiš	13	6	4	3	33:22	22	11	1
5	TJ Tatran Klin	13	5	4	4	24:18	19	10	-2
6	OŠK BREZA	13	6	1	6	26:36	19	9	-8
7	OFK Leštiny	13	5	3	5	28:30	18	8	18
8	TJ NOVOŤ	13	5	3	5	21:25	18	7	0
9	TJ Tatran Zákamenné	13	4	3	6	22:26	15	6	-3
10	TJ Fatran Zázrivá	13	3	3	7	24:33	12	5	-12
11	OŠK Hruštín	13	3	2	8	36:39	11	4	-13
12	OFK Družstevník Žaškov	13	3	2	8	22:40	11	3	-7
13	TJ Oravan Rabča	13	2	4	7	15:28	10	2	-11
14	TJ Roháče Zuberec	13	2	3	8	20:41	9	1	-15

Tabuľka VI. liga U19 sk. A (dorast)

1	TJ Družstevník Vitanová	8	7	1	0	35:7	22	6	10
2	FK Slovan Trstená	8	6	0	2	32:17	18	5	6
3	OŠK SIHELNÉ	8	3	0	5	11:22	9	4	-3
4	ŠK Tvrdošín	8	2	1	5	16:28	7	3	-5
5	TJ NOVOŤ	8	1	0	7	7:27	3	2	-9
6	FK Nižná(odstúpené)	0	0	0	0	0:0	0	1	0

Tabuľka IV. liga U15 sk. A (starší žiaci)

1	TJ ŠK Podbiel	8	6	1	1	25:7	19	5	7
2	TJ NOVOŤ	8	6	0	2	23:11	18	4	6
3	TJ Družstevník Vitanová	8	3	1	4	17:10	10	3	-2
4	OŠK SIHELNÉ	8	3	1	4	19:16	10	2	-2
5	TJ Blatná Habovka	8	0	1	7	2:42	1	1	-11

Tabuľka U13 sk. E (mladší žiaci)

1	TJ NOVOŤ	6	4	2	0	27:4	14	3	5
2	TJ Družstevník Mútne	6	1	2	3	4:15	5	2	-4
3	TJ Tatran Zákamenné	6	1	2	3	6:18	5	1	-4

Tabuľka U11 sk. A (prípravka)

1	TJ NOVOŤ	12	8	2	2	38:15	26	4	8
2	OŠK BREZA	12	8	1	3	32:21	25	3	7
3	TJ Tatran Zákamenné	12	4	3	5	28:25	15	2	-3
4	TJ Oravská Lesná	12	0	2	10	18:55	2	1	-16

Volejbalový oddiel

V ročníku 2019/2020 boli prihlásené do súťaží tri družstvá. Mladšie žiačky hrali krajskú súťaž oblasť Stred/spojený Žilinský a Banskobystrický kraj/ ženy, kadetky hrali Oravskú volejbalovú ligu žien.

V súťaži žiačok sa prihlásilo 14 účastníkov, ktorí boli rozdelení do dvoch skupín sever a juh. Naše dievčatá zaradené do skupiny sever si počínali veľmi dobre a obsadili pekné 2. miesto, hoci hrali s družstvami, ktoré všetky majú športové triedy alebo centrá talentovanej mládeže so zameraním na volejbal.

Obsadením 2. miesta si vybojovali postup do skupiny 1-6 v oblasti stred, kde si účasť zabezpečili prvé tri celky zo severu a juhu. V tejto skupine naše dievčatá čakali veľmi silné súperky, ktoré v centrách talentovanej mládeže trénujú 5 dní v týždni a rovná sa im bola ťažká úloha. Dievčatá nesklamali a niektoré zápasy boli veľmi vyrovnané.

Tabuľka skupina sever

1	ŠKM Liptovský Hrádok
2	TJ Novot'
3	VA Žilina
4	VK Orava Dolný Kubín
5	TJ Mladosť Považská Bystrica
6	VK Osmos Prievidza
7	TJ Lokomotíva Čadca

Tabuľka 1-6 skupina stred

1	VK Brusno
2	ŠKM Liptovský Hrádok
3	MŠK Žiar nad Hronom
4	VK Krupina
5	VA Žilina
6	TJ Novot'

Táto súťaž bola pre koronavírus 14. marca prerušená a následne 30. apríla ukončená s výsledkami, ktoré boli odohrané do 14. marca. Naše dievčatá sa tak umiestnili na peknom 6. mieste v oblasti stred.

Tabuľka

1	VK Brusno	8	VK Podlužianka Levice
2	ŠKM Liptovský Hrádok	9	TJ Mladosť Považská Bystrica
3	MŠK Žiar nad Hronom	10	TJ Lokomotíva Čadca
4	VK Krupina	11	TJ Slávia TU Zvolen
5	VA Žilina	12	VK Osmos Prievidza
6	TJ Novot'	13	MVK Magnezit Revúca
7	VK Orava Dolný Kubín	14	VK Krupina B

V oravskej volejbalovej lige žien máme dve družstvá. Táto súťaž bola taktiež prerušená.

Ak sa uvoľní situácia okolo koronavírusu, je v pláne ju dohrať v mesiacoch júl a august.

Priebežná tabuľka OVL

1	TJ Oravan Námestovo
2	TJ Novot'-ženy
3	OŠK Lokca
4	TJ Novot'-kadetky
5	VK Orava Dolný Kubín

Stolnotenisový oddiel

Stolný tenis v sezóne 2019/2020 reprezentovali tri družstvá: Novot' A - 6. liga, Novot' B - 7. liga, družstvo žiakov

Družstvá sa umiestnili nasledovne: Novot' A je momentálne v 6. lige na 10. mieste a čakajú ho barážové zápasy. Novot' B je v 7. lige na 11. mieste, taktiež ho čakajú barážové zápasy.

Stolný tenis reprezentovali nasledovní hráči: Kocúr Damián, Durčák Juraj, Fendek Peter, Zavodančík Adam, Šustek Pavol, Zmoray Vladimír, Kuhejda Anton, Jašica Emil, Jašica Tomáš, Jašica Štefan, Smolár Patrik, Šustek Tadeáš.

Výsledky družstiev ovplyvnilo aj to, že štyria hráči základnej zos-

vy pracujú v zahraničí, čo tiež vplývalo na výsledky družstiev v 6. a 7. lige.

Stolnotenisový oddiel organizoval nasledovné turnaje:

Vianočný turnaj dospelých:	víťaz Damián Kocúr,
Vianočný turnaj žiakov:	víťaz Tadeáš Šustek,
Turnaj družstiev:	víťaz Krokodíl

Hokejový oddiel

HK Novot' pôsobí v súťažiach riadených Oravským zväzom ľadového hokeja. V súťažnom ročníku bolo zatiaľ odohraných 18 kôl, pretože súťaž bola dočasne prerušená (<https://ozlh.webnode.sk/ohs>).

Štatistiky po 18. kole:

Najlepší strelci:	Radovan Veselovský	10
	Anton Bystričan	8
	Štefan Vojtaššák	7
Najlepší nahrávači:	Radovan Veselovský	7
	Albín Vojtkuliak	7
	Peter Srogoň	5
Najproduktívnejší:	Radovan Veselovský	17
	Anton Bystričan	11
	Štefan Vojtaššák	10
Najtrestanejší:	Radovan Veselovský	14 tr. min
	Albín Vojtkuliak	14 tr. min

Tabuľka po 18. kole

Por	Názov tímu	Z	V	R	P	Skóre	B
1.	HK Mútne	18	13	1	4	79:57	27
2.	HK Oravská Polhora	18	12	1	5	86:41	25
3.	TJ Zákamenné	18	11	2	5	102:60	24
4.	HK Klin	18	11	0	7	92:50	22
5.	HK Stará Bystrica	18	9	3	6	109:80	21
6.	TJ Oravská Lesná B	18	8	3	7	58:65	19
7.	HK Novot'	18	2	1	15	49:158	5
8.	HK Oravské Veselé	18	0	1	17	46:110	1

Treba na záver spomenúť, že toto všetko by sa nedalo uskutočniť bez aktivít členov telovýchovnej jednoty, našich sponzorov, obce Novot' a priaznivcov.

Naším cieľom aj poslaním je zabezpečiť pravidelné športovanie detí a mládeže, ktorá je známa nedostatkom pohybu, nadváhou a zabezpečiť čo najviac športových aktivít pre všetkých obyvateľov Novote.

Pavol Mikolajčík

Oprava futbalovej tribúny

Keďže v dôsledku šíriacej sa pandémie bola zrušená jarná časť futbalových súťaží, pristúpili sme po konzultácii s vedením obce k oprave futbalovej tribúny a okolia. Vybrúšili a natreli sme steny, opravili sme elektroinštaláciu, vyrobili regály, opravili sme ozvučenie tribúny, opíľili sme kríky v okolí futbalového ihriska. Najviac sme hrdí na nový stav našej domácej šatne.

Pavol Mikolajčík

„Vedeli ste, že?“

V súčasnosti sa v knižnici nachádza 5400 kníh, ktoré sa dopĺňajú novými titulmi aj knihami, ktoré nám darovali spoluobčania. Počas budúceho roku plánujeme

prejsť na online katalogizáciu kníh, takže v budúcnosti budete mať možnosť obľúbenú knihu si nájsť v evidencii knižnice či rezervovať si ju elektronicky.

Súťaž v obecnej knižnici

Vlani koncom októbra bola vyhlásená Vianočná súťaž pre všetkých čitateľov obecnej knižnice.

Podmienky súťaže

1. prečítaj si knihu od slovenského autora
2. nakresli, vymodeluj, či inak vytvor obrázok z knihy
3. napíš meno autora, názov knihy a krátky obsah z knihy, ktorú si prečítal

Vyhodnotenie vianočnej čitateľskej súťaže

Vianočnej súťaže v obecnej knižnici sa zúčastnilo 33 čitateľov, ktorí priniesli naozaj krásne obrázky. Diela boli nezávisle od seba vyhodnotené a ceny odovzdané.

Výhercovia zo ZŠ a MŠ Novot'

1. miesto Šimiak Matúš, Budkáčik a Dubkáčik, J.C. Hronský
2. miesto Kormaňák Štefan, Chlapčekovo leto, M. Razúsová Martáková
3. miesto Gerek Emil, Budkáčik a Dubkáčik, J.C. Hronský
4. miesto Makúch Pavol, Hubárske rozprávky, Vlado Bednár
5. miesto Jantolák Ján, Smelý zajko, J.C. Hronský

Čitateľka Vivien V. Večerková zo Špeciálnej základnej školy v Námestove získala pekný obrázok a diplom za 2. miesto. Súťaže sa zúčastnili čitatelia z CSS Studienka, ktorí si odniesli diplomy za 1. a 3. miesto spolu s krásnymi cenami.

Výhercom blahoželáme. Zároveň ďakujeme predajni Svetlo Námestovo a COOP Jednota Námestovo za sponzorské dary pre našich výhercov. Všetci čitatelia, ktorí sa súťaže zúčastnili, boli odmenení sladkou odmenou a malým darčekom.

Ludmila Makúchová

Život v materskej škole

Hoci je starostlivosť rodiča pre dieťa nenahraditeľná, prostredie materskej školy ho dokáže v mnohých smeroch posúvať vpred.

Tento rok navštevuje našu materskú školu 111 detí, ktoré sú rozdelené do piatich tried. Prvá trieda - 19 detí (3 - 4-ročné), druhá trieda - 21 detí (4 - 5-ročné), tretia trieda - 22 detí (4 - 5-ročné), štvrtá trieda - 25 detí (5 - 6-ročné), piata trieda - 24 detí (5 - 6-ročné).

V materskej škole máme poldennú aj celodennú starostlivosť. Výchovno-vzdelávacie aktivity realizuje 8 učiteľiek. Sme vybavení herňami, dvoma spálňami, jedálňou, školským dvorom s preliezačkami a pieskoviskom. Aj v tomto školskom roku máme

okrem vzdelávacích činností pre deti pripravené množstvo aktivít. Doteraz sme videli tri divadielka. Navštívil nás pán farár aj ujo policajt. Spolu s deťmi sme prežili krásny Deň zdravej výživy plný hier a aktivít s ovocím a zeleninou. V októbri sme pripravili vystúpenie pre starých rodičov a zapojili sme sa do súťaže o najkrajšieho šarkana, kedy sa konalo najskôr triedne kolo, školské kolo a niektoré šarkany postúpili do okresného kola. V decembri nás svojou návštevou potešil sv. Mikuláš. Predvianočný čas sme si spríjemnili pečením medovníkov a vianočnou besiedkou pre rodičov. O našich akciách si môžete prečítať na našej webovej stránke msnovot.edupage.org, kde nájdete priložené fotografie.

Návšteva sv. Mikuláša v materskej škole

Pečenie medovníkov

Vianočná besiedka

Kolędowanie Górali ponad Granicami

V nedeľu 2. februára obec Novot' prijala pozvanie Zväzku Podhaľských Goralov v obci Ujsoly.

Podujatie bolo spojené so svätou omšou v kostole sv. Jozefa robotníka v Ujsolách.

Svätú omšu koncelebroval biskup Bielsko-živieckej diecézy Mons. Roman Pindel.

Slávnosti sa zúčastnili starostovia a gorali z oravských obcí Novot' - Radoslav Kozák, Zákamenné - Peter Klimčík, Oravská Lesná - Marek Majdiš a Oravská Polhora - Michal Strnál.

Prišiel aj prednosta z Námes-

tova Dušan Jendrašík spolu s našimi duchovnými otcami Štefanom Hrbčekom a kaplánom Zákamenného Jánom Mahútom.

Goralským spevom počas celého podujatia sprevádzali folklórne súbory Beskid, Kamencan Chudobovci a bratia Brodecovci z Novote.

Nechýbali poľskí „stražacy“ a slovenskí dobrovoľní hasiči so svojimi štandardami, ale ani štandardy zo Slovenska a poľských obcí reprezentujúcich spolok Podhaľských Goralov pohraničných oblastí.

Jakub Bartoš si vysvedčenia píše sám

5. 7. 2006 Martin Pavelek
My Orava

Jakub Bartoš. To je text zašifrovaný v bodkách, ktoré sú v skutočnosti biele hrbolčeky. Pre absolútnu väčšinu ľudí je tento zdanlivo nezmyselný zhluk bodiek nezrozumiteľný. V skutočnosti má každá bodka svoj význam a iba zasvätení vedia, čo znamenajú.

Jedným z nich je práve Jakub Bartoš z Novote, ktorý ako dva a pol ročný stratil v priebehu troch dní zrak. Braillovo písmo je pre nevidomých a slabozrakých jedným zo základných komunikačných prostriedkov so svetom. Okrem straty zraku mal Jakub ďalšie zdravotné problémy a musel viac ako rok stráviť v nemocnici. Po návrate domov mal ísť do školy. Jedinou možnosťou bola Základná škola pre nevidomých a slabozrakých v Levoči. Rodičia sa v spolupráci so Základnou školou v Novoti a samozrejme aj školou v Levoči pustili do experimentu, v ktorého kladný výsledok veril asi málokto. Jakub začal navštevovať školu v Novoti, kde sa zúčastňuje vyučovania tak, ako

ostatné zdravé deti. „Natrafil sme na dobrú a ochotnú triednu učiteľku p. Jasenkovú, aj na špeciálnu pedagogičku p. Glonekovú. V ústrety nám vychádza tiež špeciálna škola pre nevidomých a slabozrakých v Levoči. Každý, kto prichádza do styku s Jakubom, je veľmi ochotný a pomáha nám. Bez týchto ľudí by sme to určite nezvládli,“ povedala Jakubova mama Marta Bartošová a dodala: „Veľmi mu pomáha aj jeho sestra Klára. Chodia spolu do jednej triedy. Môžem sa na ňu vždy spoľahnúť.“ Do dva kilometre vzdalenej školy ho každý deň vozia rodičia. Okrem školskej tašky si Jakub nosí so sebou aj Braillov stroj, na ktorom píše.

„Má výbornú pamäť, zapamätá si všetko a zaujíma ho všetko. Nieкто by povedal, že keď nevidí, ticho sedí. Opak je pravdou. Neposedí ani chvíľu,“ opísala Jakuba mama. Pridal sa aj otec Peter Bartoš: „Zbiera kartičky hokejistov a futbalistov. Má ich viac ako sto. Každého hráča pozná, vie, aké má číslo na drese a za aký klub hrá. Tiež pozná všetky mužstvá a hráčov.“

„Jakub je vnímavý, má veľmi dobrú predstavivosť a logické

myslenie. Na matematike vie niektoré ľahšie príklady vypočítať v hlave. Dokáže sa bicyklovať, hrať futbal aj vybíjanú. Je veľmi šikovný,“ ohodnotila Jakuba M. Jasenková. Jakubove vedomosti chodí raz za pol rok preskúšať pedagóg z Levoče. O šikovnosti Jakuba svedčí umiestnenie na Pythagoriáde,

totiž píše sám. Pán riaditeľ mu ho len podpíše. Samé jednotky však na ňom nemá preto, lebo si ich napísal sám, ale pretože si ich za svoje vedomosti zaslúži. Na otázku, akú hodinu má Jakub najradšej, odpovedal: „Matematiku, najmenej vlastivedu. Rád mám aj šport a zvieratá.“ Jakubovým spolužiakom bola

či v medzinárodnej súťaži Matematický klokan. „Za jeho šikovnosť by sme ho v škole chceli odmeniť, no nedarí sa nám zohnať knihu napísanú braillovým písmom,“ postťažovala sa M. Jasenková. Mnohí žiaci by sa určite potešili vymoženosti, ktorú má Jakub. Vysvedčenia si

położená otázka : „Ste radi, že máte Jakuba v triede?“ Odpovedou bolo zborové Áno. „Chceli by ste, aby Jakub z vašej triedy odišiel?“ Ozvalo sa jednoznačné Niééé.

Jakub Bartoš po namáhavej chorobe zomrel dňa 16. júna 2019 vo veku 23 rokov.

Novotské Furmanské dni

V sobotu 22. februára sa v areáli Agropenziónu AB konal 16. ročník Novotských furmanských dní.

Podujatie predchádzali obavy z nedostatku snehu, avšak počasie sa umúdrilo.

Pre nevhodné poveternostné podmienky na prípravu snehovej súťažnej trate sa zrušili preteky v Terchovej, veľa furmanov prišlo súťažiť k nám. Preto sa na tomto ročníku predstavilo rekordných 45 koní. Diváci mohli ako každý rok sledovať súťaže v troch disciplínach.

Silovú, zručnosť a rýchlosť. Najatraktívnejšia býva vždy silová, v ktorej nechýbali dramatické momenty a napätie ocenené aktívnym fan- dením a potleskom divákov.

Výsledky v jednotlivých disciplínach

Rýchlosť

1. Jozef Strakuľák so žrebcom Pejom
2. Milan Šefčík s valachom Borisom
3. Gregor Čapka s valachom Bočanom

Zručnosť

1. Milan Šefčík s valachom Dragom
2. Peter Francúz s valachom Figom
3. Marek Matušiska so žrebcom Bubom

Silová súťaž

1. Michal Raškevič so žrebcom Belom
2. Miroslav Šulava s valachom Vilom
3. Michal Raškevič s valachom Ciganom

Plesová sezóna

Plesová sezóna je obdobie, ktoré sa začína víkendom po Troch kráľoch, a trvá spravidla až do škaredej Popolcovej stredy.

Počas tohto obdobia sa konajú karnevaly, fašiangové veselie a plesy. V obci sme sa trochu popo- náhlali a plesovú sezónu otvorili už v novembri prvým ročníkom

Novotského Katarínskeho ple- su. V januári sme sa už poriadne rozbehli - konali sa hneď tri plesy: batôžkový, športový a Ples mladých animátorov Erko. Plesovú sezónu sme ukončili tradič- ným Goralským plesom začiat- kom februára.

(LM)

Šikovné ruky Novoťanov

O tom, že v dedine máme množ- stvo talentovaných ľudí, ktorí sa vo voľnom čase venujú výrobe rôznych dekorácií, pochybovať nemusíme. Dovoľte, aby sme vám, milí čitatelia, predstavili zopár šikovných a tvorivých spoluobča- nov.

Martina Šogorová vo svojom voľ-

nom čase vytvára rôzne dekorácie v podobe ikebán, vencov či iných priestor oživujúcich dekorácií.

Martina Mikolajčíková pletie rôznorodé košíky na akékoľ- vek využitie. Taktiež pracuje so servítkovou technikou, ktorá do- káže oživiť tieto košíky, starožit- ný nábytok, ale aj sklenené fľaše zo

zaváranín alebo i rôzne domáce potreby.

Šesťčlenná rodinka, ktorá je zná- ma svojou značkou Sidumilu - ich tvorbu charakterizuje jednodu- chosť a minimalizmus. Venujú sa výrobe interiérových dizajnových predmetov, vianočných ozdôb, hračiek z prírodných materiálov.

Za povšimnutie určite stojí ich módna kolekcia vyrobená z ľanu. Ak sa venujete akejkoľvek „hand- made“ činnosti a váš domov zdobi poriadna kopa vlastných deko- rácií, aranžmánov, obnovený ná- bytok či dokonca väčšie projekty, nebojte sa nimi pochváliť a inšpi- rovať tak ďalších našich čitateľov.

